Арадувла 19-гIа шу да

№ 5 (2051)
ШИНАРА
13
ЯНВАРЬ
1942 шу.

Дерригача мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Нохч-ГIалгIай Автономен ССР Пригородни района ВКП(б) комитетеи Совета Исполкомеи орган

Къаьстача номера
мах 10 кеп.

М. Горьке ул. № 13.
Гор. Орджоникидзе.

ЦIеча Эскара лакхехьарча начальствующи составах тIема цIераш тахкарах бола ССР Союза Адамий Комиссарий Совета Соцам

ССР Союза Адамий Комиссарий Совето соцам бу:

Укх лохехьа цIераш яьха болча ЦIеча Эскара лакхехьарча начальствующи составацара барех, 1940 шера 7 мая СССР Верховни Совета Президиума Указаца чIоагIъяь йола тIема цIераш тохкийла:

Танкови эскарий инарал-майор Коробков Борис Михайловичах.

Технически эскарий инарал-майор Котин Жозеф Яковлевичах.

ССР Союза Адамий Комиссарий Совета Председатель И. СТАЛИН.

СССР Совнаркома гIулакхий Управляющи Я. ЧАДАЕВ.

Москва, Кремль. 1942 шу, 6 январь.

СОВЕТСКИ ИНФОРМБЮРОГАРА

9 ЯНВАРА САЙРИЙНАРА ХЬАХОАЙТАМ

9 январе дерригача дийнахьа фронта дуккхача участкашка вай эскараша, моастагIчун духьале йоха а еш, цунна хIамаш а етташ дIахо дихьад хьалхашкахьа долхилга, хьалаьцай нах баха массехк пункт, царца цхьан городаш Мосальск, Детчино, Серпейск. Немецки эскарашта чIоагIа зенаш хул.

8 январе хIалакьяьй 19 немецки самолет. Вайна хинна зе—5 самолет.

Вай кемаша Баренцова форда чу чудахийтад моастагIчун транспорт.

* * *

8 январе вай авиацен доакъоша хIалакьяьй 7 немецки танк, бронемашина, пехотеи мухьаши тIахинна 750-нел тIех автомашина, гIулакх ду нах а тIехьа 38 йоккха топ, тIема кхоачам тIахинна 475 гIудалкх, 3 трактор, 9 зенитни-пулеметни моттиг, доагам чухинна 7 автоцистерна, йоагаяьй 47 машиннаькъа вагон, эккхийтай тIема кхоачама 2 склад, дIа-са а кегаяьй, цхьадола дакъа хIалакдаь дIа а даьккхад моастагIчун пехотан 7 батальона.

* * *

Малхбузехьен фронта цхьан участке тIом беш долча вай даькъо моастагIчунца цхьан дийнахьа тIемаш дарца хьалаьцай нах баха ши пункт, хьаяьккхай 2 йоккха топ, миномет, массехк пулемет, дуккха а тIема кхоачам. ХIалакваь дIаваькхав 100 гаргга немецки салтеи эпцари. Вокх участке вай доакъой наступлени юхасоцае гIерташ моастагIа контратака е волавелар. Немций юххе хьатIа а бахкийта вай тIемхоша пулеметашца чIоагIа дов доладир царна. ТIом баьча арен тIа 300 гаргга вийна салте а вита немций тIехьашка баьлар. Дерригача дийнахьа вIашагIлатарца вай даькъо хIалаьцай нах баха 3 пункт, хьаяьккхай 6 йоккха топ, 14 пулемет, 3 миномет, 16 автомашина, кхыйола трофеяш.

* * *

Нов. Федюнинске цхьан даькъо ишин дийнахьа тIемаш дарца хIалакьяьй моастагIчун 7 блиндажа, дов деш йола 5 моттиг, хIалакваь дIаваькхав моастагIчун 200 салтеи эпцари, 219-ча немецки пехотни дивизен штаб хIалак а яьй. Хьалийцад лоархIаме дола документаш. Хьаяьхай трофеяш: 2 йоккха топ, 2 трактор, массехк автомашина, 200 мина, кхыбола тIема боахам.

* * *

Балтийски флота бердйистерча артиллерес дов дечара яьккхай 5 немецки езача йоккхача топий батарея.

* * *

Вай цхьан даькъа 1-ча батальона воккхагIча адъютанта нов. Левченкос нах баха пункт бахьан тIом беш 15 сагах латташ хиннача тIемхой группаца корзагIа а яьккха яда езаш хилийтар моастагIчун рота. Нов. Левченкос ше хIалаквир 15 немце, царца цхьан кхо эпцар а веш,

* * *

ТIех дикача майрала гIулакх даьд тульски партизана нов. Р. Бус доккха немецки дакъа латтача моттиге а ваха моастагIчун штабагара боагIа телефона саьрг хьалашкарча позицех дIатехар цо. Нов. Р. из саьрг вай даькъа телефонни станцех дIатехар. Цу тайпара фронта цу участке немецки командованен планаш хьахайра. МоастагIчун обороне мелагIа йола моттигаш а леха вай дакъа атаке дахар цу дийнахьа, Д. яха юрт хьа а лаьцар. МоастагIа ведар юрта дуккха а тIема герзи тIема кхоачами буташ.

* * *

Немецки тIема пленни волча СС "Мертвая голова" яхача дивизен 1-ча полка обер-ефрейторо Вернер Зальбека дийцар, ше ноябрага кхаччалца „Мертвая голова" яхача дивизех дIатехача пропагандан 2-ча взводе шофер хилари харц дола „фронтера хоамаш" вIаштIехьа мишта доахар шийна бIарга дайнилгеи. Зальбека хьахайтар: „Луге тхо кхаь кIирагIа цхьан метте лаьттар, хIаьта тха корреспонденташа хIара денна чехкка хьалхашкахьа ух яхаш яздора. Пропагандан взводо фальшивкаш хьаю, бакъдараш харцхьа доахаш дувц. Оаха моллагIа йола нах баха пункт хьалаьцача взвода командира обер-лейтенанта Рюле приказах фотографаша моттигера баха нах ах хаьрца долча, е нах ца бахача цIеношкахьа лоахкар. Цига баха нах берзана боахар царна тIа пахашкаш а ийхе приказ лора фотографаша яхар де аьле. Уж сураташ кхы ца гоадеш Германе дIаухийтар „иштта бах Россе" аьнна тIа а яздаь газеташ тIа дахарна.

* * *

Немецки ефрейторгара Иоганн Хауэрагара корадаьд Штадлернера нанас доайта письмо. Письмо тIа язду: „Макс Шурлер че лазаш хиларах мукъавалийта вар, цхьабакъда цунга хIанз а юха поветстка яйтай. Эскаре могаш бола кагий нах бугаш хилча, цоах со кхет. ХIаьта эскаре дуккха а боккхий нахи, айпаш дараши, цамогаш бараши кхувлаш хилча,—цоах со вIалла а кхеташ яц".

* * *

7-ча фински пехотни дивизен 9-ча пехотни полка пленни салтечо Хоупонена хьахайтар Хельсинкеи Финлянден вокх городашкеи финскии немецкии салтий вIашагIлетилга дилла а долаш хилча санна хилар. ВIашагIлеташ дуккхагIа йолча хана немций боабеш къест, городий бахача наха фински салташта хьинаре новкъостал ду гитлеровцашта еттарна.

* * *

Францен дуккхача городашкеи юрташкеи оккупационни IаьдалашаберригачабахачанахагадIакхайкадаьд, военно-полевой судаца кхера а беш, кхы хьем боацаш чехка еррига йIайха хIамаш дIаяла езилга. Штурмовикий отрядаша квартирашка чу а лелхаш низагIа дIакхухь Iай дувха барцкъаш, дIайха барцкъаш, бекхаш, юврагIаш, Фашисташа улицашка хьал-Iой ухараш юха а сецабеш царна тIера Iойоах кулгайоахкоргаши, кийнаши, дIайха барцкъаши. Бетюн яхача городе оккупанташа топаш техай фашисташта йIайха шарфаши кулгайоахкоргаши хьаяла ца тигача кхаь француза.

* * *

Арменен къахъегамхоша СССР оборонан фонде деннад 14290 эзар сом, 1.320 грамм дошув, 150 килограмм дотув. Арменен колхозникаша оборонан фонде деннад 5.590 центнер дулхи, 4.260 килограмм тхаи, 41.690 пункт ялати.

10 ЯНВАРА IУЙРИЙНАРА ХЬАХОАЙТАМ

10 январагарча ерригача бус вай эскараша моастагIчунца тIемаш даьд ерригача фронташка.

* * *

Малхбузехьен фронта цхьан участке 2 дийнахьа тIемаш дарца вай даькъо немций нах бахача кхаь пунктера ара а кхайсаб танки, 7 йоккха топи, 11 пулемети, 4 миномети, дуккха а тIема кхоачами хьа а баьккхаб.

* * *

Вай тIемхоша моастагIчун позицешта цIаьхха атака а яь (Къулбехьа-Малхбузехьен фронт) немецки батальона штаб хIалакьяь дIа а яьккхай, моастагIчун 160 салтеи 8 эпцари хIалаквьь дIа а ваьккхав.

* * *

Ленинградски фронта цхьан участке тIом беш долча вай даькъо мотстагIчунца цхьан дийнахьа тIемаш дарца йохаяьй моастагIчун дерево-земляни дов дара 15 моттиги блиндажаши, хIалаквьь дIаваькхав 260-нел тIех немецки салтеи эпцари.

* * *

Минометчика Мойсеевс Н. яха юрт бахьан тIом беш ший минометаца дов дарца моастагIчун танкетка а йохайир, 15 немецки салте хIалак а вир.

* * *

Отделенен командира сержанта новкъоста Цвельевс П. яхача юрта улицаш тIа тIом беш немций чухиннача цхьан цIагIа чу а ийккха ший автоматаца дов дарца хIалаквир 20 моастагIчун салте.

* * *

Новкъоста С. команда телача харьковски партизаний отряд С. яхача юрта немецки полицен комендатуранна тIалетай, хIалаквьь 25 полицейски, царца цхьана полицен начальник а веш. Хьалийцай трофеяш: 2 пулемет, 2 автомат, 130 топ, 12 эзар поатрон, автомашина, 250 литр бензин, лоархIамера документаш.

* * *

32-ча немецки пехотни дивизен 96 пехотни полка 12-ча ротан пленни ефрейторо Рудольф Венте хьаьлар: „ТIом хилча денз тха ротанна кхозза тIакхетам кхаьчаб. ХьалхагIа хиннача составах лоадам болаш саг висавац. Уж е човнаш хинна ба, е боабаьб. Роте висав алхха цхьа эпцар—обер-лейтенант Ольцер. Беррига вож эпцараш боабаьб. ХIара взводе 5—6 салтечул кIезигагIа боацаш нах ба когаш дохьадаь. Бохьабаьчар дукхал денна-денна дегIаух. Беррига салтий мезаша баьхаб. ДукхагIа бараш тIеххьара ахкий хи чу лийча ба".

* * *

Ленинградски областан Лядски района Перешеек яхача юрта немецки оккупанташа оакхарлен хьисапе нах бохабаьб. Цар бахача нахагара дIадаьккхад деррига ялат, доахан, котамаш, дерригабарцкъаши ши цIагIа лелаю хIамаши. Нах байхачул тIехьагIа немцаша массехк йоI хьувзайир, хIаьта цул тIехьагIа еррига юрт йоагайир.

* * *

Сталинградски областан къахъегамхоша хIара денна лакхъю балха темпаш. „Баррикады" яхача заводе строгальщика сменах, 7 боарам кхоачашбу, строгальщика Долговси шлифовальщика Чижовси 5—6 боарам лу. ВоккхагIча мастера Орлова участко январски деношка задани 200 а дукхагIа процент кхоачашъю. Саккои Ванцетти цIерагIча заводе нов. Наливайко бригадас выработка ворхI боарам кхоачашъяьй. Цу завода слесаро Даниловс смена 10 боарам тел.

Механически цехо январа цхьоалагIча пятилеткан план 137 процент кхоачашъяьй.

Дика хулийтаргба оаха дукъ оза низ

Ангушрарча XVIII партсъезда цIерагIча колхоза воккхагIа вола конюх ва со. Тха колхозаца ерригаш а 146 говр я. Царех кхалаш 36 я. Отар чу латт 73 говр. Вожаш колхоза балхаш де йига я (йол оза а ЦIеча Эскара дос оза а и. кх.д.). ДIайхача кхийца Iалашъяьй оаха тхоай говраш, тоъам боллаш йол а я тхога.

Гораш тоаяр миштад аьлча, лакхехьара ярстар долаш 9 говр я, юкъера ярстаь 73 говр я, юкъерачул лохехьа ярстаь 11 говр я; 1939 шереи 1941 шереи яь 4 бакъилг я. Пхиъ говр къахьегама повинносте я.

Говрашта гIулакх дика деш а говрий йоакхо еш а ба конюхаш нов. нов. Илиев Осман, Тебоев Махьмад, иштта дикалца белгалваьнна ва ха дика деш вола говрий хаьхо нов. Илиев Зайпал а.

ХIаьта аз сайна тIалоац гота йоаллаяра ха тIакхачалехьа говраш дика тоаялийтар а, бокъонца готанна дика дукъ оза низ хургболаш уж Iалашъяр а, кхабар а.

Евлоев Тоаркхо
Ангуштарча XVIII партсъезда цIерагIча колхоза воккхагIа вола конюх.

Воlо даьга дайта письмо

Моаршал хилда шоана са даи нанеи. Аз дехар ду шугара вай юрта мел вахача сагага согара цIеэскархочун моаршал дIадалар.

Со хIанз дукха ца говш фронте вода мохкдIалувцархой-немций хIалакбе. Фашисташ гIерт вай иразе дола дахар толхаде, вайх шоай лаьш де, сийлен цIи хеза вай даьхе лоалла оттае, цхьабакъда цоах хIама хургдоацилга вайна ховш да. Мукъале езаш дола СССР адамаш цIаккха а хургдац сийдоацаш болча немецки мерзавций лаьш.

Вай тIемхой цхьа закон да—е котало, е валар! Ленина-Сталина партес хьалкхедаь тхо юххера цIе тIадам Iобаххалца латаргда тхоай сийдола даьхе бахьан. Нагахьа тхо доадойя а тхона хов тхоаш сен духьа дов. Тха цIераш дерригача дуненна йовзаш хургья.

ХIанз фронте се водаш аз дошлу шоана сай саи дегIи ца кходеш аз вай даьхе лораерг хилара, юхкера немецки оккупант вийна дIаваккхалца тхоаш латарг хилара.

Сай письмо йистедоаккхаш аз шугара а вай Пригородни районе мел волча къахьегамхочунгара а дехаргда сийлахь-воккхача Сталина яххача беса: „болхлошеи гIулакхахошеи, маIача нахеи кхалнахеи предприятешка кулг вIашка ца дуллаш болх белга а фронтанна тIа-тIа а дукхагIа танкаш, танкашта духьала етта топаши йоккхий топаши, самолеташ, йоккхий топаш, минометаш, пулеметаш, кагий топаш, тIема кхоачамаш телилга вай колхозхоша, маIача наха, кхалнаха, кулг вIашка ца дуллаш шоай кхашка болх белга а фронтаннеи мехкаи тIа-тIа дукхагIа ялат, дулх промышленноста йола бедал телилга“.

Вахалва сийлахь-воккха вай баьччa новкъост Сталин!

Вай гIулакх бакъда!
Моастагiа вохавергва!
Котало вайга хургья!

Матиев Соандрой Ювсап,
ЦIеча Эскара тIемхо.

Дас воIага дохьийта жоп

Моаршал да хьога са воI Ювсап, иштта са моаршал дIале хьай новкъосташка а.

Iа сога а вай юртарча нахага а яздаь письмо хьакхийттад соах, Iа тхогара дех тхоаш ца кходеш оаха болх белга, аз тешам лу хьона оаха из иштта берг хилара. Аз доаккхал ду Ленина—Сталина партес а комсомоло а хьалкхеваь хьо воI са хилара.

Iа язду фронте немецки оккупанташ хIалакбе вода со аьнна. Аз лургдола хьехар да: вай даьхе бахьан хьай юххера цIе тIадам Iобаххалца латалахь, Iа фронтеи оаха тылеи хьадергда вай моастагIчулла котдовлилга. Ворошилова цIерагIча вай колхозо СССР оборонан фонде еннай 3 тонна хьажкIаш, 2 тонна коартолаш, цхьа етт, дукхка а йIайха хIамаш. Колхозникашта къахьегама деноех хIара денах 7 килограмм а луш хьажкIаш йийкъай оаха, хIаьта хIанз кхы а шишша килограм екъарг йолаш а я. Цхьанарча низашца биззаь хIалакбергба вай немецки оккупанташ.

ХIара оаш фронте котало массаза йоаккха тха патриотически уйлаш лакхлу, болх кхы а дикагIа бе безам боагIа. Сай письмо йистедоаккхаш аз хьога ях: ЦIеча Эскара тIемхочун цIи сийленца лелаелахь, хьайна енна задани кхоачашъярна хьай са ма кходелахь, халахьа хье са воI хинна ца Iеш ерригача социалистически даьхен воI волга,

Матиев Соандро.

Серго Орджоникидзе оптимизмо къахьегамхой коталонна тIакхувлар

Серго Орджоникидзе тешам бола Ленина—Сталина дешархои соратники, массайолча оагIонгахьара марксизм-ленинизм Iоамаяь вола марксист ва. Цо йизза йиш хулийтар цунга чIоагIа политически выводаш е. Цо герзъоллар цунна къахьегамхой массай революционностах из бокъонца тешавеш, Iаьржача реакционни низел революци котъярг хиларах из бокъонца тешавора. Цо революционни оптимизм лора цунна, цо цунца адамий массаш хьалувттадора уж каталонга а дугара.

1918 шу йистедоала хаи 1919 шу долалу хаи ерригача РСФСР-аи къаьстта Терски республиканнеи хала ха яр.

Цу унзарерча деношка Серго Терски республикан цхьан оагIонгахьара вокх оагIонгахьа лом санна дIа-са ухар. Из бIаргагоро, цо къамаьл даро—къахьегамхой тIема уйла лакхйора.

Цу тайпара Iоамайора цо Терски организацеш. Цу тайпарча тIема чIоагIалени котдарг хиларах доазув доаццаш тешаш хилареи хьокхам бар Пятигорски цун организацеши. Иштта Терске Советски Iаьдала чIоагIа кхерам тIабенаболлаше а Пятигорске 1918 шера 28 декабре хьагулйир кердача составах йолча Пятигорске Совдепа пленуме. Цу пленуме Россен Къулбехьа Чрезвычайни Комиссар волча нов. Серго Орджоникидзес „Советски Iаьдала декхарех“ доклад йир. Ший тIема къамаьлаца цо йоахар: „Аз Пятигорски Совдепа хьалхашка шозалагIа къамаьл ду. Аз белгалдоаккхаргда вай баьччанна новкъост Ленина тIахургдар вайга хьаалар. Новкъоста Ленина корадир, гайна е ганза дерригача дунен тIагIолла революци яржарг йолга. ХIаьта хIанз вайна гуча бесса—из хьалхагIе а хьааьннар кхоачаш хулаш латт: эрсий революцес Германеи Австреи, кхыча мехкашкеи революци лотаяьй, вайна иштта гу коммунистий-большевикий тактика эггара чIоагIагIа нийсо йолеи берригача къахьегамхошеи дакъа-доацарашеи тIаэца мегарг йолаши хилар...„ ДIахо ерригача РСФСР-реи Къилбседан Кавказереи лоаттам а бийца Сергос аьлар—...„ТIехьарчун территоре тIа да дуккха а къамаш, царех цхьадараш революци бахьан къовсам лоаттабеш да, вожаш капитал бахьан къовсам лоаттабеш да, цхьабарашта-м шоашта а хац шоаш сен духьа къовсам лоаттабу, цхьабакъда Къилбседан Кавказа беррига лоаман нах алхха Советски Iаьдала тIехьа мара бац. Къилбседан Кавказе цар дукхал бархI бIаь эзарнега кхоачаш а я... Кердача Советага аз ях ЦIеча Эскара дукхагIа теркам лоаттабе, хIана аьлча из ерригача революцен чIоагIале я. Цудухьа долла хIама эскараннеи эскареи хила деза!“

ХIаьта Пятигорски Совдеп а беррига къахьегамхой а дукха везача къонахчал доаллача Сергон тIахьехама тIехьа бовл. Деррига низаш оарцагIа доах ЦIе Эекар хьалдарнеи, чIоагIдарнеи. Цхьабакъда лелаш дола гIулакхаш Советашта кхерам тувсаш дегIаухар.

ХIаьта 1919 шера 14 январе Серго Орджоникидзес Терски правительстван членаш тIа болаш Пятигорске городан юкъарча митинга тIа къамаьл ду. Цун къамаьл массаза санна цIера ала санна сийрда да бакъ долча бесса.

...„МоастагIа хIанззе а Кавказски Минеральни Водай наIарашка хьаэттав. Кхерам тIакхессаб городашта Пятигорсканна, Кисловодсканна, Георгиевсканна. МоастагIаша вайна юкъе тийша болх боалла, вай кIийле йохае гIерташ бола болх лелабу. Цхьабакъда, цу дерригнега хьежа доацаш—шуни Советски Iаьдалеи вахар алхха шун бе мара дац. Генеральски Iуй хилар, шоай лоIамах ца хилар, шодамаш еттилга, шоаш лоалла лоаттаделга шоашта ца дезе—дерригаш а Советаш лорае гIо, герз леладе могаш мел вар—долле вай ЦIе Эскар чIоагI а де. Со теш, вай адамо Пятигорскани Кавказски Минеральни Водайи къахьегамхоша моастагIчунна юхатохам баларна низаш лохарг хиларах. Халаш, шоай вежараша лоаман наха Советски Iаьдал бахьан боврг болаш дув биа хилар. Бахалба Пятигорскан къахьегамхой! Дахалда вай Советски Iаьдал!“

Цу хана Сергос распоряжени елар Пятигорскеи Георгиевскеи къаьст-къаьста коммунистически батальонаш вIашагIйохка аьнна. Уж батальонаш кIайча бандашта духьалара унзарера низ хила безаш яр.

Кхы меттел цIеша визача инарала Шкуро бандаш Владикавказагахьа тIайоагIача хана а къонахчал доаллача Сергос Ленинга катастрофически хьал дувцаш телеграмма йохьийташ моастагIчулла котдоврг хиларах бокъонца тийша вар. ХIаьта XI-ча эскара командованега цо телеграфировать дир. „Оаха тхоай посташ ца юташ довлга лаьрхIад. Нагахьа санна шоай бIарчча хIама йиса яле тхона новкъостала дувла. Нохчийчеи ГIалгIайчеи ерригa а когаш тIа ура эттай. Со тийша ва, Болхлой-Ахархой Россена мутIахьа а болаш бисача новкъосташа шоай сийлен посташ ца юташ астрахански аренашка шоашта валар тIаэцарг хиларах. Чрезвычайни Комиссар С. Орджоникидзе“.

Марксистски оптемизмо, моастагIчулла котдоврг хиларах тешаро массаш Ленина—Сталина партена гонахьа вIашагIъехкар. Ленина—Сталина партени цар бахкийтача Серго-санна къонахчал долча большевикийи хьалхленца къахьегамхоша 1917—20 шерашка лелабаьча къовсамо хIанз а дукхачунна Iоамаду вай. Сийлахь-воккхача Сталина ЦIеча Площаде къамаьл деш 1941 шера 7 ноябре хозахета аланзара:... „Вай мохк кхы а халагIча хьале болаш денош хиннад. Дагалацал шоай Сийлахь-йоккхача Октябрьски революцен хьалхара шу дизар вай дездаь 1918-гIа шу, вай мехка диъ даькъах кхоъ цу хана кхыча мехкий интервентий бе дар. Украина, Кавказ, Средняя Азия, Урал, Сибирь, Дальни Восток ханна вайха дIаяьннаяр. Вай бацар союзникаш, вай дацар ЦIе Эскар,—хIаьтта из хьаде доладенна мара дацар вай,—ялат тоъацар, герзаш тоъацар, тIема барцкъаш тоъацар. 14 паччахьалкхе яр цу хана вай мехка тIагIерташ. Цхьабакъда, вай кадаш дацар, дог дежа дацар. ТIема цIера юкъе хьадир вай цу хана ЦIе Эскар, хIаьта воай мехках тIема лагерь а йир вай. Цу хана сийлахьвоккхача Ленина уйлано дог ураувттадора вай интервенташта духьаларча тIема. ХIаьта фу хилар цох? Интервенташ бохабир вай, ерригa дIаяьнна территореш юхаяьхар, хIаьта кот а даьлар“.

1918—1920 шерашка баьча граждански тIемах дараш а цIера ала санна вола дукха веза Серго а дага а веха къахьегача лоаман наха долла хIама дIалургда дерригача Советски адамашца цхьана мохкдIалувцархой-немций биззаь хIалакбарна.

Ф. М. Яковенко.

МАХЬМАД ЛЬЯНОВ.

ГIАЛГIАЙ ПОЭТАГА

Вай даьхе, вай таханар дошо ГIалгIайче,
Паччахьа цу кIоажанна кIалйоаллаш,
Iаьрча лоам чу йоаллар ца йовзаш маьлхале,
Йоаллар ца йовзаш иразе бокъонаш.
Ший къаман меттал, ше еза лоархIача,
Яцар из цхьа мугI Iобеша йиш йолаш.
ХIана? Сармако, цу хана из Iийдача,
Ший зIанарашца йийхкаяр цун уйлаш.
Мукъадаьлча адам Iолийгар уж гIабаш,
ГIалгIайчен илеш дека доладелар.
ГIалгIачо ший меттал эзараш уж книжкаш,
ДегтIар гIоза велаш малха кIал дийшар.
ГIалгIай къонача поэта мерза илеш
Баьччаш хестабеш мехка да дIадаьржар.
ГIоза дегаш кIаьдача бочалца хьесташ
Адамий сатйнача кер чу уж дийшар.
Дуненга цар, низболча ший цу оазашца
ДIахьекхар гIалгIай къаман хьаьнала вахар,
ДIахайтар, гIалгIай юххера кIант валлалца
Латарг хилар, дохадаьчоах даьхен сабар.
Гитлеро, ший цIий Iувда Iомадеина тIодаш,
Фесага догъэттача аькхо санна,
Даьхенгахь кховдадир адам эгIаздугаш,
Кховдадир сонталца къаьра а ваьнна.
ТIакхийттав из адама юкъарча низо
Хьабаьча болата чIоагIача пена.
ТIавенав, даьхен турпалерча эскаро
КIалхаравоалийтаргвоацача Iоажала.
Цу къизача гIаьрахочун есар а хинна
ЦIа даа шерача дунен чу вахар,
ГIайттаб дукхкаш денал дебадаь Сталина,
Е котало яккха, е лаха валар.
ХIаьта хьо, Сталина кхеваь ГIалгIай поэт,
Хьай дукхача илешца фашизманна серд.
ТIахьех Iа даьхен тхов кIалха мел кхийнар
Баха кашан доалахьа дIавала Гитлер.
Жи! Дебаде Iа дIахо хьай уж илеш,
Цу оазашта юхье гебагIаш догIаш.
Къахетам ца бовзача моастагIчун дега
Човнаш ергйолаш, тIакхоачош из валара.
ГIерт из вай илеш декаргдоацаш соцаде,
ГIерт, вай даьхе боадонна юкъе хьоарчае,
ГIерт, дукха къамаш санна, шийна лоал де
Лоалла оттае дошо гIалгIайче.
Нагахьа даьхено хьайгара са дехе,
ДIалел Iа кхо ца деш хьаьнал а дийце;
Цун из Iазап ловш бола миллионаш
КIалхарабоахаргба вай мукъал а луш!

ЖIайрах-Мецхале. 1941 ш.

Бехктокхама редактор
Хь. А. МУРЗАБЕКОВ.

СФ3761 НГIАССР Пригородни района „Сердало“ газета редакцен тел. № 15—20. Типографен тел. № 12-98. Тираж 3000 экз. заказ № 72